

การวิจัยเรื่อง การสื่อสารระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม ในชุมชนมุสลิมแคว้น ๑.ปัตตานี ในช่วงระหว่างวิกฤตการณ์ ความรุนแรงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการสื่อสารระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมในช่วงระหว่างวิกฤตการณ์ ความรุนแรงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่ามีลักษณะการสื่อสารกันอย่างไร ปัญหาและปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการสื่อสารระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม และการรับรู้ สถานการณ์ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้รวมถึงทัศนคติ และพฤติกรรมของการสื่อสารระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมเป็นอย่างไร การวิจัยนี้เก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม กับชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม ที่อาศัยอยู่ในชุมชนมุสลิมแคว้น ๑.ปัตตานี จำนวน 200 คน ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชน และนักวิชาการ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จำนวน 4 คน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ทั้งชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม ยังมีการทำงานร่วมกันอยู่เป็นประจำ ชาวไทยพุทธระบุว่ามีการประชุมร่วมกันค่อนข้างมาก และมีการไปมาหาสู่กันบ้าง ในระดับค่าเฉลี่ยสูงกว่าที่ชาวไทยมุสลิมระบุแต่ในส่วนของการทำงานร่วมกัน การทำกิจกรรมในพื้นที่ และการพบปะหรือปรึกษากันหรือกับผู้นำชุมชนต่างศาสนา รวมถึงการแก้ปัญหาหรือดำเนินนโยบายต่างๆ และการทำงานร่วมกันกับกลุ่มต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน ชาวไทยพุทธระบุการเข้าร่วมอยู่ในระดับต่ำกว่าชาวไทยมุสลิม
2. กลุ่มตัวอย่างในแบบสอบถาม มีการระบุปัญหาและอุปสรรคในด้านความรู้ ความเข้าใจ (cognitive) คือ ความไม่เข้าใจภาษาและวัฒนธรรม แต่ไม่มีการระบุปัญหาและอุปสรรคด้านทัศนคติและความรู้สึก (affective) และด้านพฤติกรรม ยกเว้นความรู้สึกไม่ดีหากเพื่อนต่างศาสนากระทำสิ่งที่ขัดต่อวัฒนธรรมของตน และทั้งสองฝ่าย มักจับกลุ่มร่วมกับคนศาสนาเดียวกันมากกว่าคนต่างศาสนา
3. ผลจากแบบสอบถามพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมในระดับสูง ได้แก่ ความภูมิใจที่เกิดมาเป็นคนไทย และพบปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำ ยกเว้นบทบาทของสื่อมวลชนซึ่งพบว่ามีผลอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ในขณะที่ผลการสัมภาษณ์พบว่ากฎหมายหรือนโยบายของรัฐไม่ได้ทำให้เกิดปัญหาในการใช้ชีวิตร่วมกัน และการนำเสนอข่าวสารในพื้นที่ภาคใต้ ไม่ได้มีส่วนทำให้เกิดความรุนแรงและความไม่สงบในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ผู้นำชาวไทยมุสลิม มีความเห็นว่า การนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน ทำให้ทัศนคติระหว่างกันเป็นไปในทางลบมากยิ่งขึ้น
- 4.ชาวไทยพุทธ ระบุว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคนสองศาสนาในช่วงระหว่างวิกฤตการณ์ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในสภาวะที่แย่ง และเห็นว่าควรปรับปรุงหรือสร้างความสัมพันธ์ในระดับชาวบ้านระหว่างชาวบ้านไทยพุทธกับชาวบ้านไทยมุสลิมมากที่สุด ในขณะที่ชาวไทยมุสลิมระบุว่าสถานการณ์อยู่ในสภาวะปกติและเห็นว่าควรพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่างๆมากที่สุดในชุมชนมากที่สุด ในขณะที่ผลจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้นำชุมชนทั้งชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม เห็นว่าแม้คนต่างศาสนายังสามารถพูดคุยกันตามปกติแต่เป็นปฏิสัมพันธ์ในทางกายภาพ แต่ในส่วนของความสัมพันธ์เชิงจิตภาพเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและต้องอาศัยความคุ้นเคยและไว้วางใจร่วมกันพอสมควร

This thesis focuses on channels and forms of communication between Thai Buddhists and Thai Muslims in Rusamilae Community, Pattani Province, problems and factors affecting their communication and how they perceive existing crisis and communication situation during the crisis of the 3 southernmost provinces. Survey questionnaires are distributed to 200 Thai Buddhists and Thai Muslims, and in-depth interview with four community leaders are conducted.

The results are as follow :

- 1) .Both Thai Buddhists and Thai Muslims still cooperate in working as usual. Thai Buddhists show higher frequency of attending a meeting with and visiting Muslim colleagues than Thai Muslims, but show lower frequency of joining in religious ceremonies, and community activities, discussing with religious leaders, working and joining with other groups in the same community.
- 2) Questionnaire respondents specify mainly cognitive obstacles: no understanding in language and culture, but specify no affective and behavioral obstacles, except that they will feel bad if their colleague of different culture violate their cultural norms and rules. However, it is also found that both Thai Buddhists and Muslims prefer to stay in a same-culture group
- 3.) The factor which is found to have an effect on their communication at a high level is people's pride of being a Thai, and the rest of the factors are found to have an effect at a low level, except the role of mass media, which is found to have an effect at a low to medium level. From the interview, legal action and government's political policies have no effect on their interaction with people of different religion and culture, nor do mass media to play a role in strengthening violence and chaos in the provinces under crisis. However, both perceive that mass media's news presentation increases more negative attitude towards one another.
- 4) .Most Thai Buddhists perceive that the relationship between Thai Buddhists and Thai Muslims is getting worse and interpersonal relationship between Thai domestic Buddhists and Muslims should be improved. On the other hand, most Thai Muslims perceive that the present situation is normal and intergroup relationship among various community groups should be improved. However, from the interview both Thai-Buddhist, and Thai-Muslim leaders perceive that in spite of their "physical relationship" , "mental or affective relationship" is very sensitive and hard to conclude. It needs relatively high intimacy and trust in order to obtain such information.